

OCENA Dramska uprizoritev

Beboti

SLAVKO PEZDIR

David Gieselmann: Golobi

režija Tijana Zinajić

Mestno gledališče ljubljansko

premiéra 7. 10. 2010

Kot drugo premiérno uprizoritev so v MGL uprizorili slovensko praižvedbo sodobne nemške komedije Davida Gieselmanna (r. 1972) Golobi (Die Tauben, 2008), napisane po naročilu berlinskega gledališča Schaubühne am Lehniner Platz in tam krstno uprizorjene (kot prvi del Trilogije izginjanja). V odrsko gibek in standardizirano plehek sodobni slovenski pogovorni jezik je dramaturško nenavadno prepleteno in gostobesedno večglasno »govorno partituro« prevedla Urška P. Černe (za solidno izreko je poskrbel lektor Arko), na prizorišče pa jo je v enem samem močno navitem in rokokojsko umetelno stiliziranem zamahu ob dramaturškem sodelovanju Andreja Jakliča duhovito postavila režiserka Tijana Zinajić.

Burleskno karikirano kaotično dogajanje prikazuje vsakdanjo življenjsko dirko posameznika v odtujenem urbanem okolju sodobnega zblojenega višjega srednjega sloja povzpetniških menedžerjev, njihovih parazitskih in priganjaških družinskih članov ter tekmecev za njihov položaj. Protagonisti so pod pritiskom medijsko vcepljenih pričakovanj seveda nenehno nezadoščeni na poklicnem, družinskem in ljubezenskem področju, zaradi česar se naivno zatekajo po pomoč k nič manj zmedenim psihoterapevtom ter k osebnim utopičnim konstruktom odrešilnega pobega daleč stran ali celo zamenjave osebne identitete. Ključno vprašanje, ki si ga v osebnem in družbenem kaosu brezupno radikalno zastavi nosilni protagonist Robert alias François Bertrand, je seveda »Kdo sem?«, in odgovor, do katerega se dokoplje ta sleherne osebne prepoznavnosti oropana družbena vloga po vsem svojem alibičnem naprezanju, je njegovo kapitulantsko sklepno spoznanje: »Tako hitro mi zlepa ne bo uspelo oditi.«

Skrbno premišljeno in učinkovito enovito prizorišče (nekakšen boksarski ring, postavljen na strmo klančino pod velikimi zloslutnimi temnimi báloni ter z lutkarskim zaslonom v ospredju, ki je omogočal »potapljanje« in »vznikanje« protagonistov, kot ga poznamo iz teatra ročnih lutk) ter domišljijisko, značajsko in komedijantsko barvite ter duhovite kostume je zasnovala Jasna Vastl. Naravi sodobne različice rokokojsko lahkotnega in umetelnega odrskega dogajanja ustrezno svobodno jazzovsko ter mestoma »odštekano« glasbeno in zvočno opremo z opaznimi poudarki pa je prispeval Tomaž Grom.

UPRIZORITEV GOLOBI – Na sceni in v kostumih Jasne Vastl (z leve) Tjaša Železnik, Gregor Gruden, Petra Veber Rojnik, Gaber K. Trseglav, Tomislav Tomšič, Tina Potočnik in Jurij Drevenšek. FOTO MIHA FRAS

Režiserka Tijana Zinajić je pri natančnem in komedijantsko virtuoznem oživiljanju duhovite in uprizoritveno zahtevne odrske partiture, ki nikakor ni pisana »na prvo žogo«, upravičeno največ

stavila na radoživo, razigrano in disciplinirano igralsko zasedbo, ki je ves čas na prizorišču in ki mora ubrano in natančno delovati tako v skupinskih oz. partnerskih večglasjih kot tudi v solističnih »arijah«. V osrednji nosilni vlogi, s katero najbolj neposredno doživimo smešno-klavrno brezizhodnost sodobnega poslovnega »uspešneža«, je kreaturo nezadoščenega menedžerja in kapitulantskega družbenega upornika Roberta Bertranda z razkošnimi registri svoje komedijantske umet(ell)nosti oživil Gaber K. Trseglav. Njegovega za spoznanje bolj nemočnega in cagavega kolega in tekmeca po sili Holgerja Vossa, v službi žrtve mobinga, doma pa ženinega nenasitnega povzpetništva, je prepričljivo prispeval Gregor Gruden. Dve burleskni različici pregovora o tem, da za vsakim uspešnim moškim stoji žen(sk)a, sta prispevali Petra Rojnik Veber kot nekoliko bolj rafinirana Gerlinde Bertrand ter Tjaša Železnik kot vulgarno povzpetniška in pollaščevalska Natalie Voss. Popolno kupljivost in etično zmedenost sodobne psihiatrije (in medicine) je v vlogi dr. Ericha Asendorfa karikiriral Tomislav Tomšič. Na moč varljivi žarek upanja, ki naj bi ga prinašala mlajša generacija, presenetljivo spravljlivo sprijaznjena z doseženim in obstoječim, pa so poosebili Viktorija Bencik kot zasvojenka z mobingom Heidrun, Jurij Drevenšek kot zasvojenec s scrabblom Helmar in Tina Potočnik kot zasvojenka s smehom Silja.